

Kerkelijke uitvaart (3): buiten het kerkgebouw

Een kerkelijke uitvaart vindt in de regel plaats vanuit een kerkgebouw. Waar die plaats kan vinden heb ik de afgelopen keer beschreven. Er kunnen echter ook redenen zijn waarom men kiest voor een uitvaart buiten het kerkgebouw.

Een gangbare reden is dat de overledene mogelijk wegens de hoge leeftijd al lang niet meer in de kerk kwam en daar ook weinig bekend was en dat ook de nabestaanden niet praktiseren. Kiest men dan toch voor een kerkelijke uitvaart dan vindt die plaats in de aula van de begraafplaats of het crematorium. Zoals in de vorige aflevering verduidelijkt is de voorganger een lid van het pastoraal team of een door hen gevraagde gekwalificeerde vrijwilliger uit de parochie. Dat geldt ook voor een kerkelijke uitvaart in de aula, omdat het aantal deelnemers naar verwachting erg klein zal zijn of omdat men om bepaalde redenen in besloten kring wenst afscheid te nemen van de dierbare.

Als de overledene jarenlang in een woonvoorziening leefde en nauwelijks meer familieleden heeft en huisgenoten niet meer zo mobiel zijn dat ze naar een kerk of een aula kunnen gaan is het denkbaar dat men kiest voor een kerkelijk afscheid in het huis zelf als het huis zelf daar gelegenheid toe biedt.

Een bijzondere reden die deels kan samenhangen met het bovenstaande is de wens van de nabestaanden om vorm aan het afscheid te geven die moeilijk te rijmen valt met het sacrale karakter van een kerkgebouw. Te denken valt aan een sportdemonstratie, een medley van profane muziekstukken, een videopresentatie van hoogtepunten uit het leven van de overledene e.d. Ook dan kan in de aula of op een passende plaats elders waar dat wel mogelijk is een kerkelijke uitvaart met deze elementen worden gevierd.

Tenslotte kunnen er ook wensen zijn om bij een teraardebestelling de kerkelijke viering te beperken tot de afscheidsrite (absoute) in de open lucht bij het graf, nadat er bijvoorbeeld in het rouwcentrum of op de plaats waar de overledene is opgebaard al eerder een woord- en gebedsmoment heeft plaatsgevonden of de overledene in een kerkelijke viering op een moment na de begrafenis wordt herdacht.

Over hoe een kerkelijke uitvaart er uit kan zien al naar gelang de plaats van afscheid kom ik de volgende keer te spreken.

Pastor Huub Flohr